

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Συνιστάμενον υπό του Υπουργείου της Παιδείας ως τὸ κατ' ἐξοχὴν παιδικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα, ἀληθεὶς παρασχὼν εἰς τὴν χώραν ἡμῶν ὑπηρεσίαν καὶ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως, ὡς ἀνάγνωσμα ἀριστον καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

Ἐσωτερικοῦ

Ἐξωτερικοῦ

Ἐτησίᾳ δρ. 8.— Ἐτησίᾳ φρ. 10.—
Ἐξαμηνίως » 4,50 Ἐξαμηνίως » 5,50
Τριμηνίως » 2,50 Τριμηνίως » 3,—
Αἱ συνδρομαὶ ἀρχοῦνται τὴν 1ην ἐκάστου μηνός.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩ 1879

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΚΑΙ ΕΚΔΟΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΤΙΜΗ ΕΚΑΣΤΟΥ ΦΥΛΛΟΥ Λ. 20

Διὰ τῶν Πρακτόρων, Ἐσωτερ. λ. 10. Ἐξωτερ. λ. 15
Φύλλα προηγουμένων ἐτῶν, Α' καὶ Β' περιόδου
τιμῶνται ἑκάστων λεπ. 25

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Εὐριπίδου ἀρ. 38, παρὰ τὸ Βαρθάκειον

Περίοδος Β'.—Τόμος 22ος

Ἐν Ἀθήναις, 14 Μαρτίου 1915

Ἔτος 37ον.—Ἀριθ. 15

Ο ΜΙΚΡΟΣ ΜΕΤΑΝΑΣΤΗΣ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΥΠΟ JULES CHANCEL

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ'. (Συνέχεια)

— Πού πηγαίνεις, μικρὲ Γάλλε; τὸν ἠρώτησε.

— Περίπατο, ἀπεκρίθη ἡσύχως ὁ Ραούλ.

— Μὰ εἶνε ἡ ὥρα τοῦ φαγητοῦ... τὸ κουδοῦνι θὰ κτ.πῆρη.

— Δὲν μὲ μέλει! εἶπεν ὁ μικρὸς· θὰ γευματίσω ἔξω, ἔχω χρήματα.

Τὸ μερίδιον τοῦ κ. Λοπέξ ἐδυνάμωσε καὶ ὁ πράκτωρ, πιάνων τὸν μικρὸν ἀπὸ τὸ χέρι, τῷ εἶπε:

— Φίλε μου, ἔχω ἀπὸ τοὺς προΐσταμένους διαταγὴν νὰ σ' ἐπιτηρῶ. Δὲν εἰμπορῶ νὰ σὲ ἀφίσω νὰ βγῇς μόνος σου, θρόνδ', σὲ μιὰ πόλιν ποὺ σοῦ εἶνε ἐντελὼς ἄγνωστη. Εἶσαι πολὺ μικρὸς... Ἡ Ἐταιρεία τῆς Μεταναστεύσεως ἀπεφάσισε νὰ σὲ ἀναλάβῃ ὑπὸ τὴν προστασίαν της, ἀφοῦ δὲν ἔχεις συγγενεῖς. Εἶσαι τὸ παιδί τῆς Μεταναστεύσεως, καὶ ἡ Μετανάστευσις εἶνε ἡ μητέρα σου. Αὐτὴ εὐθύνεται γιὰ σένα. Ἰδοὺ γιὰτί δὲν μπορῶ νὰ σὲ ἀφίσω νὰ βγῇς μόνος σου τέτοια ὥρα.

Ὁ Ραούλ δὲν ἐπέμεινεν, ἀλλ' εἰς τὸ πρόσωπόν του ἐξωγραφήθη ἀγωνία, συγκαταμένη μὲ κόπον.

— Καλὰ, εἶπε, δὲν βγαίνω.

Καὶ πειθόηνιος, κατὰ τὸ φαινόμενον, ἔκαμε μεταβολὴν καὶ διηυθύνθη πρὸς τὸ ἐστιατόριον.

Ὁ κ. Λοπέξ ἐμερίδα κατευχαριστημένος.

«Ἀκούει, βλέπω, ὁ μικρὸς Γάλλος, ἐσυλλογίσθη, καὶ θὰ γίνῃ λοιπόν!»
Ἐπὶ τέλους... ἐλεύθερος!

Ἄλλ' ὁ πράκτωρ ἐπλανᾶτο, διότι, ἂν εὕρισκετο πλησίον τοῦ Ραούλ, τὴν στιγμὴν ποὺ εἰσῆρχετο μετὰ τῶν ἄλλων μεταναστῶν εἰς τὸ ἐστιατόριον, θὰ τὸν ἤκουε νὰ μουρμουρίζῃ.

«Ἄ, μὰ ὅχι! Φθάνει πιά Μετανά-

στευσις καὶ σενιὸρ Λοπέξ!... Θέλω νὰ εἶμαι ἐλεύθερος, νὰ πηγαίνω ὅπου μ' ἄρесе. Δόξα τῷ Θεῷ, ἔχω χρήματα καὶ ἀπὸ αὐτοῦ ἀφίνω αὐτὸ τὸ Ξενοδοχεῖο, καὶ τὴν Μετανάστευσιν τὴν μητέρα μου, καὶ τὸν κ. Λοπέξ τὸν πατέρα μου. Δὲν ἔχω ἀνάγκην ἀπὸ κανέναν. Μονάχος μου θὰ καταφέρω νὰ κερδίζω τὸ ψωμί μου, χωρὶς νὰ πάω στὴν

ἀποικία ἐκεῖνην ποὺ θέλουν νὰ μὲ κάμουν κτίστη. Ὡὰ τὸ σκάσω... τὸ γρηγορώτερον!»

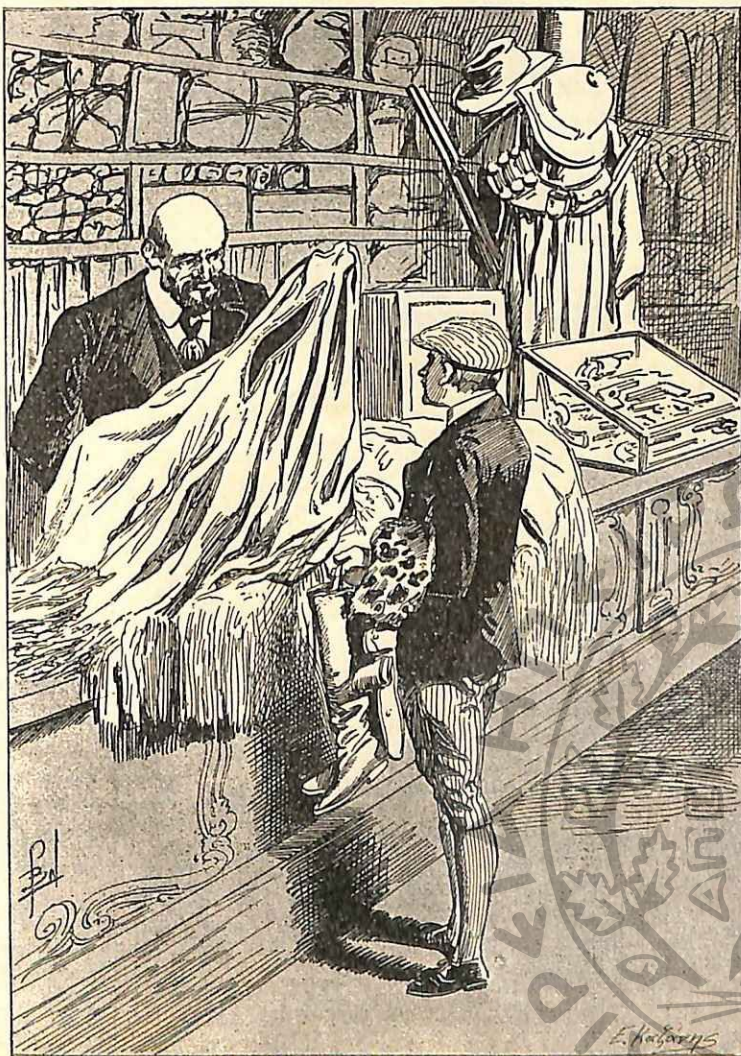
Ἀφοῦ ἔλαθεν αὐτὴν τὴν ἀπόφασιν, ὁ μικρὸς δὲν ἐνοουσε νὰ ἀναβάλῃ τὴν ἐκτέλεσίν της. Κ' εὐθὺς μόλις ἔφαγε τὴν σούπαν του, ἐξῆλθεν εἰς τὴν αὐλήν, ἐπιζητῶν τρόπον, διὰ νὰ διαφύγῃ τὴν ἐπαγρύπνησιν τοῦ φοβεροῦ ἐκείνου Λοπέξ καὶ νὰ δραπετεύσῃ ἀπὸ τὸ Ξενοδοχεῖον, τὸ ὅποιον ἦτο δι' αὐτὸν μία φυλακή.

Ἡ εὐκαιρία δὲν ἐβράδυνε νὰ παροισιασθῇ.

Εἶχεν ἤδη ἐν κινήσει, ὅταν ὁ Ραούλ εἶδεν νύκτα ὅμιλον ἀπὸ καμμιὰ εἰκοσαριά μετανάστες, οἱ ὅποιοι, ὑπὸ τὴν ὀδηγίαν ἐνὸς κολωνιζαντῶ (ἀποικιστοῦ), ἤτοιμάζοντο νὰ ἐξέλθουν ἀπὸ τὸ Ξενοδοχεῖον, διὰ νὰ ἐπιβιθῶσιν εἰς τὸν σιδηρόδρομον.

Ὁ Ραούλ ἐκύτταξεν ὀλόγυρα, ἀλλὰ παυθεὶς δὲν εἶδε τὸν φίλον τοῦ Λοπέξ, ὁ ὅποιος, ἡγουλάσας, φαίνεται, θὰ εἶχεν ὑπάγῃ νὰ δειπνήσῃ.

Τὸ σχέδιον τοῦ Ραούλ ἐγίνε γρηγορά· ἔτρεξεν εἰς τὸ δωμάτιόν του, ἤρπασε τὸν σάκκον του καὶ τὴν βαλίτζαν του, λυπούμενος ποὺ δὲν ἠμπορούσε νὰ πάρῃ καὶ τὰ πράγματα τοῦ Τορπὲν καί, βοηθοῦντος τοῦ σκῆ-

«Εἶνε τὸ πόντισσος εἶδος μανδύου ἀπὸ μονόχρῳματο ὑφασμα.»
(Σελ. 118, στ. γ'.)

τους, ανεμίσθη με τον θυμολον των μεταναστών, οι οποίοι εξήρχοντο. Κανείς δεν τον επρόσβλεπε, διότι οι άνθρωποι εκείνοι, οι οποίοι δεν εγνωρίζοντο μεταξύ των, ενόμισαν, ότι απέτελει μέλος της αναχωρούσης «οικογενείας» των άποικων.

— Βάμος! διέταξεν ο κολονιζαντ, άμα είδε τους ανθρώπους του μαζευμένους.

Και ο μικρός θυμολος εξεκίνησεν. Ούτως ο Ραούλ, χωρίς καμμίαν δυσκολίαν, επέσπευσε την απαγορευμένην εξώθυραν και διηυδύνθη μετά των άλλων προς τον Σταθμόν του Ρετίρο, όπου θα έπαιρναν το τραίνον. Καθ' όδον έσυλλογίζετο:

«Από το Σταθμό, θα το σκάσω!»

Πραγματικώς, μόλις έφθασαν εις την αίθουσαν της άναμνησης, ένω ο κολονιζαντ έπήγανεν εις την θυρίδα δια να του επιθεωρήσουν τα εισιτήρια των άποικων, ο μικρός ήμπορεσεν εύκολάτα να παρακινηθή από τους προσωρινούς του συντρόφους και να επιστρέψη εις την θύραν.

Από εκεί, κρατών πάντοτε την βαλίτζαν και τον σάκκον του, εξήλθε θορυβευτικώς, χωρίς να τον προσέξη κανείς.

Ήτο ελεύθερος! (*) Ούτε Ξενοδοχείον πλέον, ούτε σενιόρ Λοπέζ. Μόνος, θα έκαμνεν εις το εξής, ότι ήθελε. Η άλληθνη ζωή των περιπτειών τώρα ήρχιζε δια τον Ραούλ Δελακούρ.

Τέλος του Πρώτου Μέρους

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

Η ΧΡΥΣΗ ΖΩΗ

Μόλις εύρέθη μόνος, ελεύθερος, άπληλαχμένος από την επιτήρησιν των πρακτόρων της Μεταναστεύσεως, ο Ραούλ, φυσικά, έσκέφθη να έτοιμασθή, να όπλισθή δια την νέαν ζώνη που θα ήρχιζε.

Το τρώμ, εις το όποιον επήλθε τυχαίως, άμα εξήλθεν από τον Σταθμόν του Ρετίρο, ήκολούθει το Παζέρο ντε Τζούλιο και τον ώδηγησεν άκριβώς πρό των πρακτηρίων εκείνων, που του έκαμαν τόσην εντύπωσιν κατά τον άπογευματινόν του περίπατον.

Μόλις είδε τας άψίδας, ήθέλησε να κατέλθη από το τρώμ. Άλλ' εύθυς παρουσιάσθη ή πρώτη δυσκολία. Ο ύπάλληλος, άμα τον είδε που έσηκώθη, τον επλησίωσε και τώ εξήγησεν ισπανιστί το αντίτιμον της θέσεώς του.

Ο Ραούλ ενόησε μόνον από τα νέματα και έβγαλεν από την τσέπην του ένα νόμισμα γαλλικόν. Ο ύπάλληλος

όμως, άφου το έκύτταξε περιφρονητικώς, το επέστρεψε, λέγων, ότι ήθελε να πληρωθή με άργεντινόν νόμισμα. Ο Ραούλ δέν είχεν ούτε χάριτινα πέζο ούτε νικέλινα τσάνταβος. Ο διόλογος μεταξύ του ύπαλλήλου, και του νέου, ό όποιος δέν έννοούσεν ούτε λέξιν, παρετίνατο και καθ' όλον αυτό το διάστημα το τρώμ έστέκετο. Δι' αυτό έννας βιαστικός επιβάτης έθεσε τέλος εις το έπεισόδιον, δίδων εις τον όδηγητόν από την τσέπην του δέκα τσάνταβος και λέγων:

— Άχόρα βάμος!

Μειδιών ο ύπάλληλος, ένεισεν εις τον Ραούλ, ότι ήμπορούσε να κατέλθη, ό δέ μικρός μας φίλος, αν και κάπως έντροπισμένος, άπηύθυνε νέυμα εύχαριστίας προς τον άνθρωπον, ό όποιος επλήρωσε δι' αυτόν, επήρε της βαλίτζας του από τον εξώστην κ' επήλθεσεν κάτω.

«Τώ έδωσε μίαν δέσμην χαρτιών και μίαν δρακά νομισμάτων...» (Σελ. 118, στ. β')

Άμέσως εισήλθεν υπό τας φωτεινάς άψίδας και άνεψε τα μαγαζιά που έπωλούσαν ζώνας και όπλα. Δέν έτόλμηνεν όμως να προχωρήσθ, διότι το έπεισόδιον του τρώμ τον είχε διδάξθ, ότι ήτο ανάγκη να εφοδιασθή με χρήματα του τόπου. Εύτυχώς ανέκαλυψε γρήγορα ένα μαγαζάκι, γεμάτον χαρτονομίσματα παντός είδους και νομίσματα χρυσά. Ήτο άργυραμοιβέιον. Η επισταγή του εις όλας τας γλώσσας, το έλεγε και γαλλικά. Ο Ραούλ, άδιστακτως πλέον, εισήλθεν.

Χωρίς να όμιλήσθ, απέσπασε και απέθεσεν επί της τραπέζης του άργυραμοιβού δύο από τα έκταστάρικα, που ήσαν ραμμένα εις την ζώνην του πανταλονιού του. Και άμέσως ο άργυραμοιβός τώ έδωσε μίαν δέσμην λερωμένων χαρτιών και μίαν δρακά νομισμάτων. Ο Ραούλ, χωρίς να τα μετρήσθ, — μήπως ήξευρε κιόλα; — έχωσεν εις την τσέπην του αυτά τα χρήματα

και εξήλθεν, άφίνων κατευχαριστημένον τον κατεργάρον άργυραμοιβόν, ό όποιος είχε καρδίαν από αυτό το άλλαγμα τουλάχιστον δέκα πιάστρα.

Τό βραχύνον τραγουδι ένός κινηματογράφου, τοποθετημένου παρά την θύραν ένός μαγαζιού, ειλικυν έλους τους διαβάτας. Ο Ραούλ εισήλθεν εις αυτό και έδειξε με το δάκτυλον μίαν θαυμασίαν ζώνην, άπομιμωμένην δέρμα τίγρεως και έχουσαν πολυάριθμα οκλακία, έκτός των ήστων δια το ρεβόλβερ και το μαχαίρι.

Ο έμπορος του την έδωσε και κατόπιν ήρχισε να παρατάσθ έμπρός του διαφόρων ειδών πράγματα, δακτυλίδια, ώρολόγια, σουλάρια έγχρώα και όπλα.

Ο μικρός μας φίλος ύπέκυψεν εις τον πειρασμόν. Ειδάλεξεν ένα πελώριον, γυαλιστερόν μαχαίρι και το έβαλεν άμέσως εις την θέσιν της ζώνης του. Δέν έτόλμηνε να φθάσθ και ως ένα ρεβόλβερ εύχαρίστως όμως έδέχθη ένα ζευγάρι μπόττες. Πώς ήμπορούσε να ζήσθ εις την Άμερικην χωρίς μπόττες; Δέν άξίζει βέβαια τον κόπον να κάμθ ένα τόσο μακρινόν ταξίδι, δια να μείνθ με το ίδιον γαλλικόν πανταλόνι, με το όποιον έκαμνε κάθε Κυριακήν τον περίπατόν του εις το Σανλί...

Άμέσως έφόρεσε της μπόττες. Ησαν όλίγον ύψηλά δια το άνάστημά του' το δέρμα των όμως, κίτρινον προς το άργυρόχρουν, του άρεσε πάρα πολύ.

Μετά τουτο άπεποιήθη σταθερώς όλα όσα εξήκολούθει να τώ προτείνθ ή έμπορος, μολονότι ένα πόντισο τον έσκανδαλίζεν άπειρώς. Είπε το πόντισο είδος μανδύου από μονοκόμματον ύφανση με κρόσσια γύρω και με μίαν τρύπαν εις το μέσον, από την όποιαν το φορεί κανείς περνών το κεφάλι του.

Είχε την δύναμιν νάφισθ το πόντισο και, δια να πληρώσθ τον έλαπον, έρριψεν εις το τραπέζι όσα χαρτονομίσματα είχεν. Ο έμπορος επήρεν όσα ήθελε, και ο Ραούλ έφύλαξε το ύπόλοιπον εις την περιφρον ζώνην. Κατόπιν εξήλθε, κυτών επί του πεζοδρομίου τα τακούνια των ύψηλών του ύποδημάτων, που έστίλθεν, όπως ή ζώνη, κατακαίνουργα.

Εις την άγνωστον πόλιν.

Ο Ραούλ, μεθ' όλα τα ώραία πράγματα που έδλεπεν εκεί, απέφασκε να επισκεφθ άλλην συνοικίαν της πόλεως. Επέρασε λοιπόν, χωρίς να εισέλθθ, από τα πολυπληθή έστιατόρια, τα όποια εξέθετον εις τας θύρας των διαφόρων ειδών (έθνικα) φαγητά, ένδυ-

ΑΘΗΝΑΙ'ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΛΟΓΟΠΑΙΓΝΙΑ

Άγαπητοί μου

ΑΤΑ τον φίλον μας Φάωνα, ή Θρησκεία — πάλιν ή Θρησκεία, — είναι καλή, άλλ' έχει το μικρόν ελάττωμα να... αντίφασκη! Μου το γράφει εις μίαν σημην επίστολήν που μου έστειλε και ιδού

πώς εξάγει το συμπέραμά του: Ο Θεός, λέγουν, είναι πανάγαθος, παντοδύναμος και παντογνώστης. Άλλ' όταν γεννάται ένας άνθρωπος, ο Θεός, ως παντογνώστης, γνωρίζει, ότι θα γίνη π. χ. κακούργος. Ως πανάγαθος, θα έπρεπε να τον λυπηθή, και ως παντοδύναμος, θα ήμπορούσε να τον κάμθ καλόν. Δέν το κάμνει όμως. Και τον άφίνει να τελειώσθ εις την φυλακήν ή εις την λαμητιμόν. Άρα ο Θεός στερείται μιάς των τριών ιδιοτήτων που είπαμεν. Και άλλο ζήτημα: Διά να γνωρίζθ ο Θεός εκ των προτέρων τί θα γίνη κάθε άνθρωπος, σημαίνει, ότι τουτο είναι ώρισμένον, πεπωμένον. Υφισταμένου όμως ούτω του πεπωμένου, δέν υπάρχει καταλογισμός των πράξεων, διότι ο άνθρωπος δέν είναι ελεύθερος, δεσμεύεται υπ' αυτού. Άρα ο κακός δέν πρέπει να τιμωρήται.

Αυτάς τας αντιρρήσεις έχει ο Φάων. Άλλά δέν έπιμένει. Άπεναντίας ύποπτεύεται, ότι έμπορεί να πλανάται και με παρακαλεί να τον εξαγάγω από την πλάνην του. Και βεβαιότατα πλανάται! όπως πολλοί άνθρωποι που βασανίζονται με τέτοιους συλλογισμούς. Διότι δέν είναι παρά σοφίσματα. Άν θέλετε μάλιστα λογοπαίγνια.

Διότι οι άνθρωποι αυτοί παίζουν με τας λέξεις: «Πάν ότι λέγω, εξέρχεται εκ του στόματός μου. Άραξαν λέγω. Άρα άμαξά εξέρχεται εκ του στόματός μου». Είδατε ποτέ άμαξαν να εξέρχεται από το στόμα ανθρώπου όπως από μίαν πόρτα-κασέρι; Είς τέτοιους παραλογισμούς φθάνει κανείς, όταν στηρίζεται εις τας λέξεις. Άλλά αι λέξεις δέν είναι αριθμοί, δια να πούμε 5 και 3 ίσον 8, πλην 2 ίσον 6. Άν κάμωμεν έτσι με τας λέξεις, άλλοίμονον! κινδυνεύομεν να φθάσωμεν... λογικώτατα εις το συμπέρασμα, ότι ο άνθρωπος δέν είναι ελεύθερος να εκλέξθ μεταξύ του Καλού και του Κακού και ότι ο κακός δέν πρέπει να τιμωρήται!

(Επεται συνέχεια)

Έστω' έπαίξατε έτσι όμορφα με τας λέξεις κ' εδγάλατε αυτό το συμπέρασμα. Η λογική σας θα γελασθή ίσως και θα το παραδεχθ. Το παραδέχεται όμως και ή ψυχή σας, ή καρδιά σας; Ά, δέν το πιστεύω! Άπεναντίας είμαι βέβαιος, ότι και ο Φάων, όπως κάθε άνθρωπος, έχει πλήρη την συνείδησιν, την συναίσθησιν, ότι είναι ελεύθερος. Ελεύθερος να εκλέγθ πάντοτε μεταξύ Καλού και Κακού. Και ότι, αν κάμθ το κακόν, κατι αυτό είναι δίκαιον. Ο Θεός έμπορεί να είναι και παντογνώστης, και πανάγαθος, και παντοδύναμος, και ότι θέλετε. Άλλά και ο άνθρωπος εξ άλλου είναι ελεύθερος και ο κακός τιμωρείται. Αδιόφορον, αν ιαυτά δέν έμπορεί να τα συμβιβάζθ ή ανθρώπινη λογική-δταν μάλιστα παίζθ με τας λέξεις. Τα πράγματα έτσι είναι. Μας το λέγει ή έσωτερική φωνή, και το βλέπομεν καθημερινώς. Όταν επιστρέψετε το απόγευμα από το σχολείον, αν θέλετε μελετάτε ταύριανά μιάθματα, αν θέλετε παίζετε, ρεμβάζετε και κοιμάσθ έμελέτηται. Άν κάμετε όμως το δεύτερον, θα τιμωρηθίτε, θα πάρετε κακόν βαθμόν, θα μείνετε εις την ιδίαν τάξιν, θα ύποστήτε ένα σωρό ένοχλήσεις, θα λυπηθίτε, θα πονέσετε, θα κλάψετε. Και είναι δίκαιον αυτό. Το έναντίον θα ήτο άδικία, την όποιαν ή ψυχή σας, και όταν πρόκειται ακόμη περί του έαυτού σας, αποτροπιάζεται.

Ε, αυτό συμβαίνει δι' όλα. Από τα μικρότερα ως τα μεγαλύτερα, από το παράπτωμα ως το έγκλημα, από την άμελειαν ως τον φόνον. Ο Θεός, ο παντοδύναμος, ο παντογνώστης και ο πανάγαθος έκαμε τον άνθρωπον ελεύθερον να εκλέξθ μεταξύ Καλού και Κακού. Αμείβει τον καλόν, τιμωρεί τον κακόν, συγχωρεί τον μετανοούντα εγκάίρως. Καμμία απολύτως αντίφασις δέν υπάρχει εις αυτό. Έτσι είναι ο κόσμος. Έτσι ήθελεν ο Θεός να τον κάμθ. Τα άλλα είναι σοφίσματα και λογοπαίγνια.

Σας άσπάζομαι

ΦΑΙΔΩΝ

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟΙ ΜΥΘΟΙ

Ο ΚΑΒΟΥΡΑΣ ΚΑΙ ΤΑ ΨΑΡΙΑ

Δέν του κάθουρα δυό ψάρια: «—Δάνεισε μας τα ποδάρια και να ιδθ... πως περπατούνε στη στεριά, και πως...»

— Πετούνε,

Θα μου είπητε! Τα ψαράκια, βλέπετε, έχουνε... φτεράκια. Μά, θάρεθ, πως πρέπει ακόμα... Λοιπό νάχετε, και στόμα. Του πουλιού και της καβούρας. Κι' ό,ι γινώσι... άνεμοδούρας!

(Κατά το Άγγλικόν)

Σκέπτος 1915

ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΕΡΓΙΑΛΙΤΗΣ

Η ΚΑΣΣΕΤΙΝΑ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΟΝ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΣΤ'. (Συνέχεια)

Τὸ σκότος ἡνένησε τὰ σχέδια τοῦ ἀξιωματικοῦ Οὐάτσων, ὁ ὁποῖος κατῴρωθεσε νὰ περικυκλώσῃ διὰ τῶν ἀνδρῶν του τὴν οἰκίαν, χωρὶς νὰ τὸν ἀντιληφθοῦν οἱ κρυπτόμενοι.

Πρὸς στιγμὴν μάλιστα ἐφοβήθησαν οἱ ἀστυνομικοί, μήπως οἱ κακούργοι εἶχον ἐγκαταλείψῃ ἐκεῖνο τὸ ἀσυλὸν τόσον ἡ οἰκία ἥτοι ἡσυχος καὶ ἐφαίνετο ἀκατοίκητος.

Ἀλλὰ μόλις ἐκτύπησαν τὴν θύραν, ἡκούσθη πυροβολισμὸς καὶ τὸ κασκέτον ἐνὸς πόλισμαν ἐτρυπήθη ἀπὸ σφαῖραν.

Ἀμέσως ὁ ἀξιωματικὸς, φειδόμενος τῶν ἀνδρῶν του καὶ θέλων νὰ πορφυγῇ, ὅσον ἦτο δυνατόν, τὴν βίαν, ἐκάλεσε τοὺς ἀοράτους πυροβολητὰς νὰ παραδοθῶν.

Ἄλλοι δύο πυροβολισμοὶ τῷ ἀπεκρίθησαν.

Τότε ὁ Οὐάτσων διέταξεν ἐφοδόν

Καὶ ὁ νέος ἔδειξε μὲ τὴν καπνίζουσαν ἀκόμην κἀνὴν τοῦ ρεβόλβερ του ἐν δωματίον, τοῦ ὁποῖου ἡ θύρα, τρυπημένη ὡς τυφεκίθρα, ἐπροστάτευε τοὺς κακούργους.

— Πᾶμε λοιπὸν μαζί, εἶπεν ὁ ἀξιωματικὸς σκοπεύσατε καλὰ καὶ εἰς τὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ!

Μὲ μίαν δυνατὴν σπρωξιάν ὁ Οὐάτσων ἐξεβίασε τὴν θύραν, καὶ οἱ δύο ἥρωες εἰσέβαλον εἰς τὸ κρησφύγετον.

Χαλαρὰ σφαιρῶν τοὺς ὑπέδελον. Καὶ σχεδὸν συγχρόνως ὁ Οὐάτσων ἐξέβαλε κραυγὴν καὶ ἔπεσεν ἀνάσκαλα, πληγωθεὶς θανάσιμως.

Ὁ Μωρίς Ζιλλάρ, ἂν καὶ ἡσθάνθη ἕνα δυνατόν καθύμιον εἰς τὸν ὦμον, ἡμπόρεσε νὰ δευσιδῇ τὸ ρεβόλβερ του ἐναντίον τῶν δύο κλεπτῶν. Τοὺς διέκρινεν ἀμυδρῶς μέσα εἰς σύννεφον καπνοῦ, ἐξηπλωμένους ὀπισθεν ἐνὸς στρώματος, τὸ ὁποῖον τοῖς ἐχρησίμευεν ὡς ἀσπίς.

Ἄμια διελύθη ὁ καπνὸς, εἶδε τὸν Σωσίαν του, τὸν φοβερὸν «Ρ», ὁ ὁποῖος τὸν ἐσκόπευεν ἀπαθῶς, μὲ μοχθηρὸν

ἦν στιγμὴν οἱ πόλισμαν εἰσέρχοντο εἰς τὸ δωματίον, τὸν εἶδαν νὰ πηδᾷ καὶ νὰ διασκελίζῃ τὸν παράθυρον, σφίγγων ἐπὶ τοῦ στήθους του ἀγρίως τὴν μαύρην κασσετίναν.

Σχεδὸν συγχρόνως, ὁ Μωρίς κατῴρωθεσε νὰ παλλαχθῇ ἀπὸ τὰ χέρια τοῦ ἄλλου, καὶ ἐνῶ οἱ ἀστυφύλακες κατεγίνοντο νὰ συλλάβουν αὐτὸν καὶ νὰ περικοπηθῶν τὸν δυστυχῇ Οὐάτσων, ἀνεριχθῆν εἰς τὸ παράθυρον καὶ ὠρμησεν ἐκεῖθεν εἰς καταδιώξιν τοῦ φυγῶδος.

Τὸ παράθυρον ἦτο φεγγίτης, διὰ τοῦ ὁποῖου ἐβγαίνει κανεὶς εἰς τὴν στέγην. Ἀλλ' ἐπειδὴ, ὡς εἶπαμεν, ἡ οἰκία ἦτο ἀπορριμωμένη, δὲν ὑπῆρχε φόβος νὰ διαφύγῃ ὁ κλέπτης περὶ τὴν στέγην γειτονικήν. Ἐκεῖ-πάνω λοιπὸν, εἰς τὰ σκοτεινά, θὰ συνήπτετο ἡ τελικὴ πάλη, μονομαχία μεταξὺ Ζιλλάρ καὶ «Ρ», ἀπὸ τὴν ὁποίαν θὰ ἐξήρχετο νικητὴς ὁ ἰκανώτερος.

Ὡπλισμένους πάντοτε μὲ τὸ ρεβόλβερ του, ὁ ἥρωας μας ἐσύρετο ἐπὶ τῆς στέγης, κρυπτόμενος ὅσον ἡμποροῦσε, διό-

μεῖδιμα. Ὁ Μωρίς τὸν ἐσκόπευσεν ἐπίσης καὶ οἱ δύο πυροβολισμοὶ ἀντήχησαν ταυτοχρόνως.

Ἡ σφαῖρα ἐπέρασε τὸσον πλησίον τῆς παρειᾶς τοῦ νεαροῦ ν τ ε κ τ ι β, ὥστε τοῦ ἐφάνη, ὅτι κάποιος τὸν ἐμπάτισσε. Ὁ «Ρ» ἐν τούτοις δὲν ἐφαίνετο πληγωμένος. Ἐθύμως διὰ τὴν ἀστοχίαν του, ἔρριψε χάμω τὸ ἄδειον ρεβόλβερ του καὶ ἔσκυψε γρήγορα ἐπὶ τοῦ σώματος τοῦ Οὐάτσων, διὰ νὰ τοῦ πάρῃ τὸ στρατιωτικὸν πιστόλι του, τὸ ὁποῖον ἐκρατοῦσεν ἀκόμῃ εἰς τὸ νεκρωμένον του χέρι.

Ἀλλ' ὁ Μωρίς δὲν τοῦ ἄφισε καιρόν. Μὲ μίαν γροθιὰν ἀνέτρεψε τὸν κλέπτην καὶ ἔπεσεν ἐπάνω του.

Ὁ ἄλλος ὅμως, ὁ συνένοχος, ὁ ὁποῖος, ἀπὸ τὴν ἀρχὴν τῆς μάχης, ἔκαμνε τὸν ψόφιον, διὰ νὰ γλυτώσῃ, βλέπων τώρα, ὅτι κάθε ἐλπίς ἐχάθη, ἐπέπεσεν ἐν τῶν ὀπισθεν ἐναντίον τοῦ Μωρίς Ζιλλάρ καὶ τὸν ἀνέτρεψεν ἐπὶ τοῦ πατώματος.

Ἐλευθερωθεὶς, ὁ «Ρ» ἐσηκώθη ὀρθος μ' εὐκνησίαν αἰλούρου, καὶ καθ'

τι, κατὰ κακὴν τύχην, ἡ σελήνη ποῦ ἐσκεπάζετο ὡς τώρα ἀπὸ πυκνὰ σύννεφα, ἀπεκαλύφθη.

Ὁ Μωρίς εἶχε διατρέξῃ τὸ ἥμισυ σχεδὸν τῆς στέγης, ὅταν ἔξαφνα, ὀπίσω ἀπὸ μίαν καπνοδόχον, ὁ γάλυψ ἐνὸς ρεβόλβερ ἔρριψε μίαν ἀστραπὴν.

Ἐκαμιν ἀμέσως ἐν κίνημα πρὸς τὰ ὀπίσω, ἐνῶ συγχρόνως ὁ «Ρ» τὸν ἐπυροβόλει... Ἀλλὰ δὲν ἡκούσθη παρὰ μόνον ὁ κρότος τῆς σκανδάλης καὶ μία βλασφημία. Τὸ πιστόλι, τὸ ὁποῖον εἶχεν ἀποσπᾶσθ ἀπὸ τὰ χέρια τοῦ συντρόφου του, ἦτο ἐπίσης ἄδειον. Ὁ πῶς καὶ πρῖν, καὶ τώρα πάλιν εὕρισκετο ἄσπλος!

— Παραδοθῆτε! τοῦ φωνάζει ὁ Μωρίς.

— Ποτέ! ἀποκρίνεται ὁ «Ρ».

— Τότε πάρτε αὐτά!

Καὶ ὁ φίλος μας πετᾷ εἰς τὸν ἀντίπαλόν του μίαν χούφταν φυτίγγια.

— Γεμίστε γρήγορα τὸ πιστόλι σας, τοῦ λέγει, καὶ ἐμπρός! Θὰ μετρήσω ὡς τὰ δέκα καὶ θάρξισω πῦρ!...

(Ἐπεται συνέχεια) ΠΕΤΡΟΣ ΠΥΡΓΩΤΟΣ

ΑΠ' ΤΑ ΜΙΚΡΑ ΜΟΥ ΧΡΟΝΙΑ

Ο ΛΟΓΙΩΤΑΤΟΣ

Ποῖος δὲν τὸν εἶδε, αὐτὸς μοναχὰ δὲν θὰ θυμᾶται τὸ μακαριτὴ τὸ Λογιώτατο, τὸ χωριανὸ μου.

Μὲ τὸ ἀλατίνιο ἀντερί, τὴ μηχανὴ γούνα, τὸ πλατὺ ζουνάρι, με τὸ καλαμάρι στὴ μέση καὶ τὸ χοντρὸ σὰν κλειδοπίνακα ὠρολόγι, κλεισμένο μὲ τέσσαρες-πέντε θήκες καὶ παραθήκες, σῶζονταν ὁ Λογιώτατος στὲς μέρες μου σὰ σημαδιακὸ ἀπομεινάρει τοῦ κόσμου ποῦ πέρασε.

Εἶχε γερᾶς δάσκαλος καὶ πρακτικὸς γιατρός κι' ὅτ' εἶχε γυρίσῃ ἀπὸ τὴν ξενιτειὰ στὸ σπίτι του, ν' ἀφήσῃ πιά τὰ κόκκαλά του στὴν πατρίδα κι' ἀπὸ τὲς δύο αὐτὲς τέχνες του κρατοῦσε σφιχτὰ στὸ μνημονικό, σὰ στο Μουσείο με τὴ σειρά τους, ὅλα τὰ σύγερμα ποῦ κουβαλοῦσε στὸ διακάκι: τοῦ ἀπὸ χωριὸ σὲ χωριὸ τῆς Μυκεδονίας κι' ἀπὸ κρυμμένο σὲ θερμομασμένο ἕνα σωρὸ βιβλία καὶ φυλλάδες, ἀπὸ τὰ παλῆα τὰ γιατροσόφια ὡς τὸ Ὀφελάντο, κι' ἀπὸ τὸ ψαλτήρι ὡς τὴ Γραμματικὴ τοῦ Γενναδίου.

Ἀπὸ τὴν πολυκαιρισμένη πεῖρά του, δύο ἰδέες τοῦ εἶχαν καρφωθῇ στὸ μυαλό του, πῶς οἱ μαγὰδες χαλοῦν αὐτὸ ποῦ κάνουν οἱ δασκᾶλοι στὸ σχολεῖο γιὰ τὴν γλῶσσα τὴν προγονική, καὶ πῶς τὸ γλυκὸ γάλλο ἀπὸ τὴ γῆρα ἢ τὴ γελᾶδα εἶνε πολὺ βλαβερὸ στὸν ἄρρωστο.

Τότε ποῦ ἦμουν κι' ἐγὼ ἕνα ἀπὸ τὰ παιδιὰ τοῦ Σχολείου, δὲν γνωρίζω ἂν ἤξεραν οἱ μαγὰδες μας πῶς τῆς κατάρχετο ἐστὶ ὁ Λογιώτατος: τοῦτο θυμοῦμαι μοναχὰ πῶς δὲν μᾶς ἄφιναν νὰ τρώμε οὐτ' ἐμεῖς οἱ γεροὶ γλυκὸ γάλλο καὶ δὲν πιστεύω νὰ τὸ ἔκαναν ἀπὸ οἰκονομία γιὰ νὰ μὴ παρατοῦμε τὸ ξυνόγαλο μπροστά στὸ γλυκὸ.

Αὐτὸς λοιπὸν ἦταν ὁ Λογιώτατος, ὁ ἔφορος τοῦ Σχολείου μας, ποῦ πρῶτα τὸν ἔλεγαν Δῆμο Ἀναγνώστου, μὰ σὰν ἔγινε δάσκαλος, τὸν φώναζαν ὤστερα Λογιώτατο, τοῦ ἄρεσε τὸ παρανόμι καὶ τὸ κράτησε.

Δὲν εἶχε καὶ τί ἄλλο νὰ κἀνῃ τότες ὁ γέρος, περνοῦσε τὲς ὥρες του πότε μὲ τὸ νειοφερμένο γιατρόν τοῦ χωριοῦ μας, σπουδασμένον αὐτὸν ἀπ' τὴν Ἀθήνα, καὶ πότε λημέριαζε στὸ Σχολεῖο, σὲ μιά πολυθρόνα, κοντὰ στὴ δασκαλοκαθέδρα.

Στὴν ἀρχή, ὁ Λογιώτατος ὅλα τὰ εὐρίσκεν ἀνάποδα καὶ μὲ τὸ σπουδαμένο γιατρόν καὶ μὲ τὸ δάσκαλό μας τὸ Λάρισσο, τοῦ φαίνονταν πῶς ἔπεσε σ' ἕναν καινούργιο κόσμο, σ' ἕναν ἄλλον Πλανήτη.

Ὁ δάσκαλός μας, γεννημένος γὰ

δάσκαλέν ἔχι παιδιὰ μὰ δασκάλους, εἶχε μολθῇ μοναχὸς του καὶ τὰ Γερμανικὰ καὶ μελετοῦσε ὅλους αὐτοὺς ποῦ ἔκαναν τὸ δασκαλῆκι παιδαγωγικὴ ἐπιστήμη, κι' ἦταν ἀπὸ τοὺς πρώτους δασκάλους ποῦ δοκίμασαν ν' ἀνοίξουν ἕναν καινούργιο δρόμο διὰ νὰ ξεφύγουν τὰ Ἑλληνόπαιδα ἀπὸ τὸσα ἀνωφελήτα μαρτύρια καὶ νὰ μὴ στραβώνεται ἄδικα τὸ κορμί, τὸ μυαλὸ καὶ ὁ χαρακτῆράς τους.

Ὁ γιατρός πάλιν ἐπρόσταζε πάγο ἐκεῖ ποῦ ὁ γέρος ἀπ' ἐκεῖνα τὰ χρόνια, διέταζε ζεστά, καὶ στὸν ἄρρωστο ποῦ θὰ ἔδιδε ὁ γέρος μοναχὰ ραντιστὲς ἀπὸ ζιμάρι, ὁ ἄλλος ὁ ἀθεόφοβος διέταζε νὰ μὴν πιῇ ὀλιγώτερο ἀπὸ μιά ὀκτὶ γάλα γλυκὸ.

Κ' ἔδλεπε ὁ Λογιώτατος μ' ἀπορία του, πῶς οἱ ἄρρώστειες γιατρεύονται μὲ τὸ γάλα καὶ τὸν πάγο, καὶ τὰ δασκαλόπαιδα χωρὶς φάλαγγα, χωρὶς βέργες ἀπὸ κρανιές, χωρὶς βρισιές ἀκόμα, πηδοῦσαν ἀπὸ δυὸ-δυὸ τὲς σχολικὲς

τάξεις, ἀδυσκόλευτα κιόλας, σὰν νὰ ἦταν κι' αὐτὲς ἀπ' τὰ παιγνίδια τους, ποῦ δὲν τοὺς ἔλειπαν κι' αὐτὰ γιορτῆ-καθημερινή. Κ' ἔκανε γιὰ ὅλα αὐτὰ τὸ σταυρὸ του.

Μὰ δὲν ἔτρωγε καὶ τὸ δίκχο τοῦ δασκάλου μας ὁλότελα.

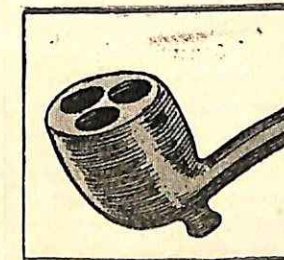
— Καλὸς δάσκαλος, ἔλεγε στοὺς ἄλλους χωριανούς, μὰ ἔχει τίς λόξεις του. Τραβάει πολὺ μπρὸς μὲ τὴν ἀπλὴ μέθοδο τῆ στοματικῆς ποῦ ἔχει, μὰ τί κατάλαβες; Αὐτὸς δὲν γκρεμίζει αὐτὸ ποῦ χτίζουν οἱ μαγὰδες, αὐτὸς τὸ μυστηρίζει, γιὰ νὰ βαστάξῃ καλλίτερα. Τὴ γλῶσσα ποῦ μιλοῦμε, τὴν ἔχουν ὅλοι, ποῦθε θὰ καταλαβαῖνῃ ὁ ἄλλος πῶς εἶσαι γραμματισμένος; Ἀλήθεια ὅμως, διαδίδει ὁ κοιμοίρη, μελετᾷ αὐτὸς γιὰ τὰ παιδιὰ καὶ κάθε πρωτὶ τὰ ταχίζει σὰν τὰ πουλάκια τὸ μάθημα καλὸμαγειρεμένο καὶ καλοχώνευτο κι' ἔτσι τ' ἀρπάζουν ἀπ' τὸ στόμα του σὰν λουκουμί.

(Ἐπεται συνέχεια)

ΑΔΑΜ

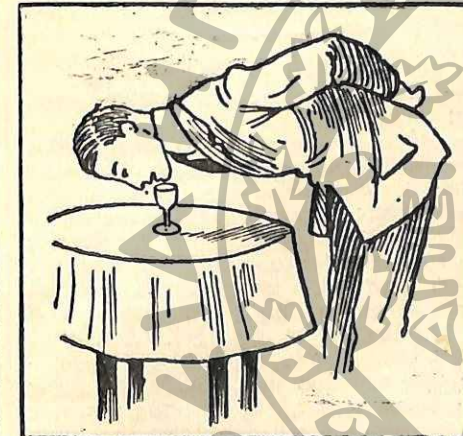
ΝΕΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΡΓΑ ΑΠΟ ΟΛΟΝ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟΝ

Περίεργη πίπα

Ἡ πίπα αὐτὴ, ἀνήκουσα εἰς ἕνα Γερμανόν, καπνιστὴν μανιώδη, ἔχει τρία φουρνέλλα. Τοῦ το ἐπιτρέπει εἰς τὸν κάτοχόν της νὰ καπνίσῃ συγχρόνως τρία εἴδη καπνοῦ, χωρὶς νὰ τάνακατεύῃ.

Τέχνασμα

Θέσατε ἐπὶ τῆς τραπέζης ἕνα ποτήρι τοῦ κρασιοῦ καὶ προσπαθήσατε νὰ τὸ σηκώσετε μὲ τὸ στόμα, χωρὶς νὰ βάλῃτε διόλου τὰ χέρια σας. Διὰ νὰ τὸ κατορθώσετε, πρέπει νὰ πάρετε τὸ ποτήρι ἀπὸ τὸ πλέον μακροσπόμενον χεῖλος, διότι, ἂν τὸ πάρετε ἀπὸ τὸ πλησι-

έστερον χεῖλος, ἡ μύτη σας θὰ σᾶς ἐμποδίσῃ νὰ τὸ σηκώσετε.

Ἑβδομαδιαῖοι Διαγωνισμοὶ

α') Παίγνιον

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Νεαροῦ Εὐπατριῶτου

	A	ΛΑ	ΤΡΙ	
ΤΡΑΙ	ΚΑ	ΛΙΣ	ΠΑ	ΝΑΙ
	ΠΟ	ΘΗ	ΜΑ	

Νὰ συναρμολογηθῶν αἱ συλλαβαὶ αὗται, ὥστε νὰποτελεσθῶν τὰ ὀνόματα τεσσάρων πόλεων τῆς Ἑλλάδος.

β') Τονόγραφος

Ἐστάλη ἀπὸ τὸ Ρουμελιωτάκι

Τὸν τόνον μιᾶς μετοχῆς ἔαν ἀναβιδάσῃς Ὁπωρικὸν κοινότατον Εὐθὺς θὰ παρυσιάσῃς.

γ') Διὰ τοὺς Γαλλομαθεῖς

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Ἀγούττου Φύλακος

L*-p**n-d*-m*ch*nt-r*mp!t-l*-b*ch*-d*-gr**r.

Νάναγρωσθῇ ἡ προομιὰ αὕτη.

Λύσεις τοῦ 13ου φύλλου

α') Ἀπολλών, Ἡφαίστος Ἑρμῆς Ποσειδών, Ἥρα, Ἄρτεμις.—β') Ὁ φελλός.—γ') Quantun arbre est tombé, tout le monde court aux branches.

